

Merikotkan ekologia ja esiintyminen Lapissa

Markku Mikkola-Roos
Suomen ympäristökeskus

Merikotka

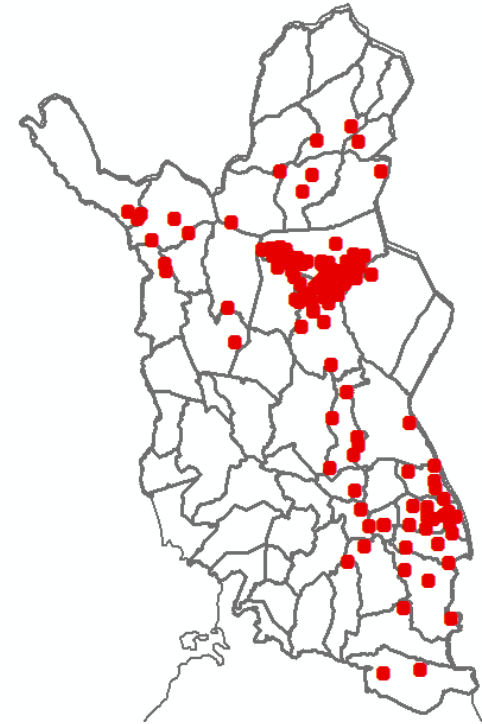
- Suomen suurin petolintu
- Syö kalaa, lintuja ja nisäkkäitä
- Pesintä: aloittaa 5-9 –vuotiaana
- Poikasia: 1 –2 (-3)

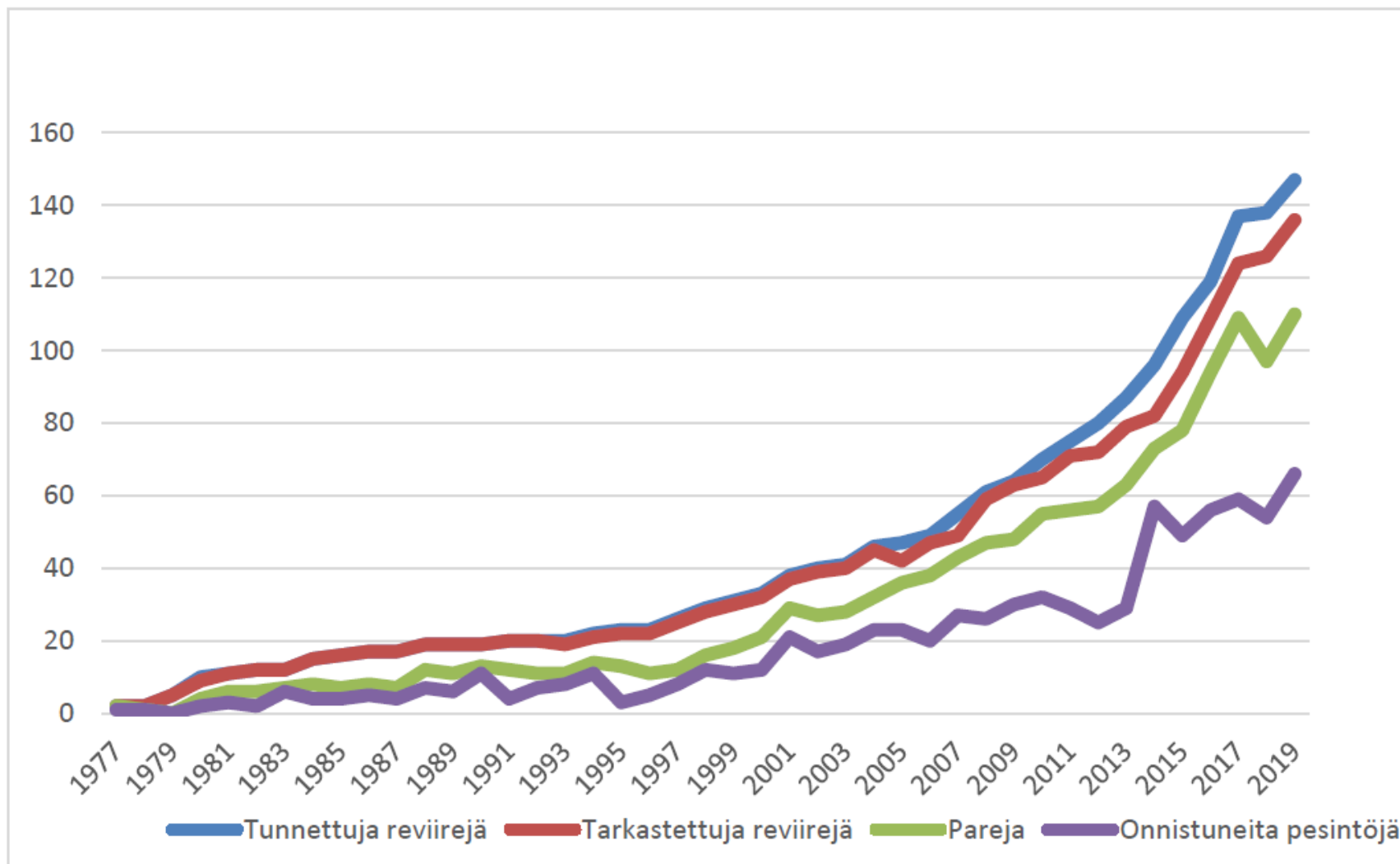

2018	Suomessa	Poronhoitoalueella
Pesiviä pareja	510	95
Poikasia	460	61

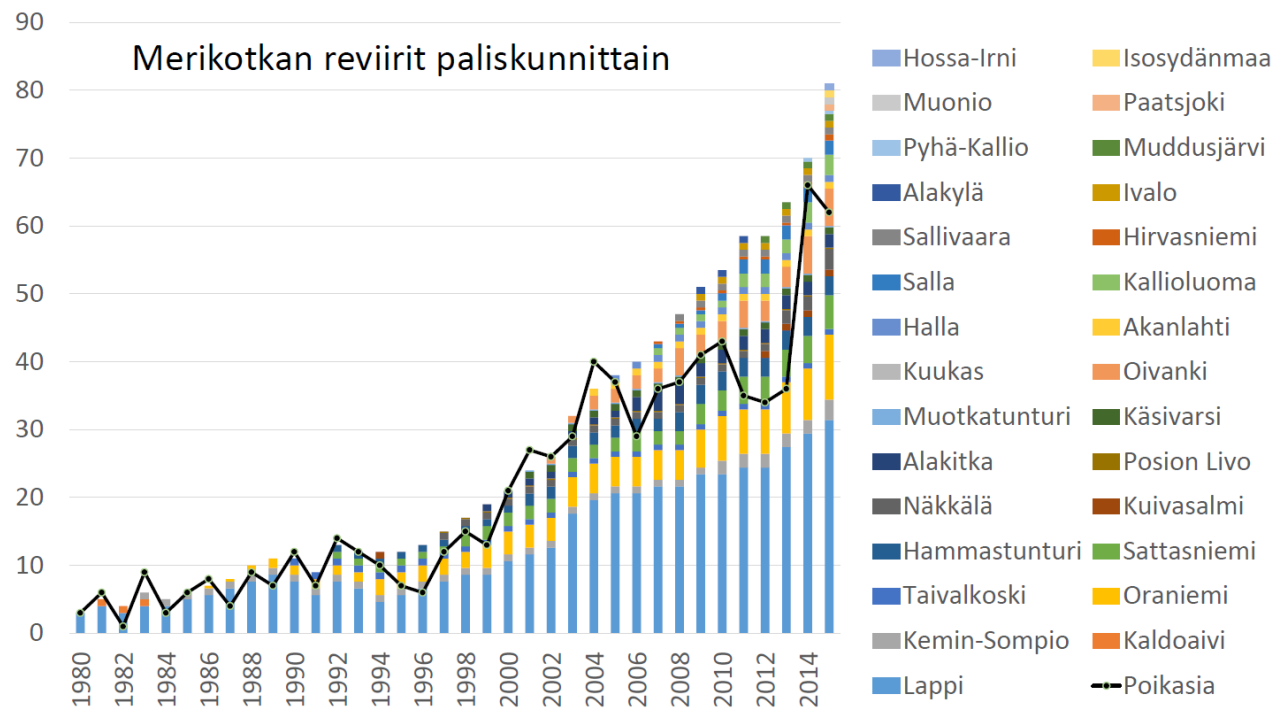
MERIKOTKA PORONHOITOALUEELLA

- 117 tunnettua reviiriä
- 108 reviiriä ollut asuttuna vuosien 2015-2019 aikana
- Kanta kasvaa

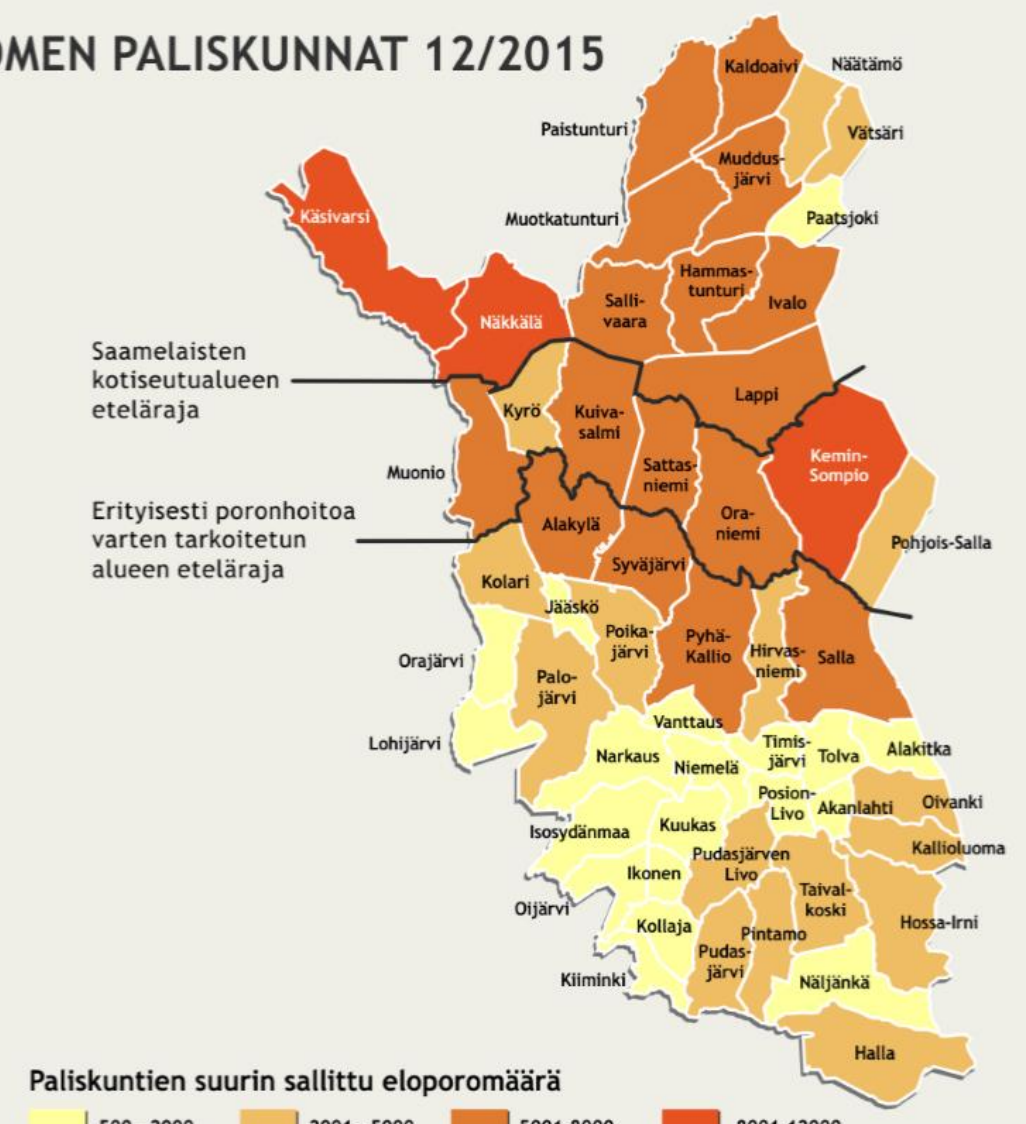

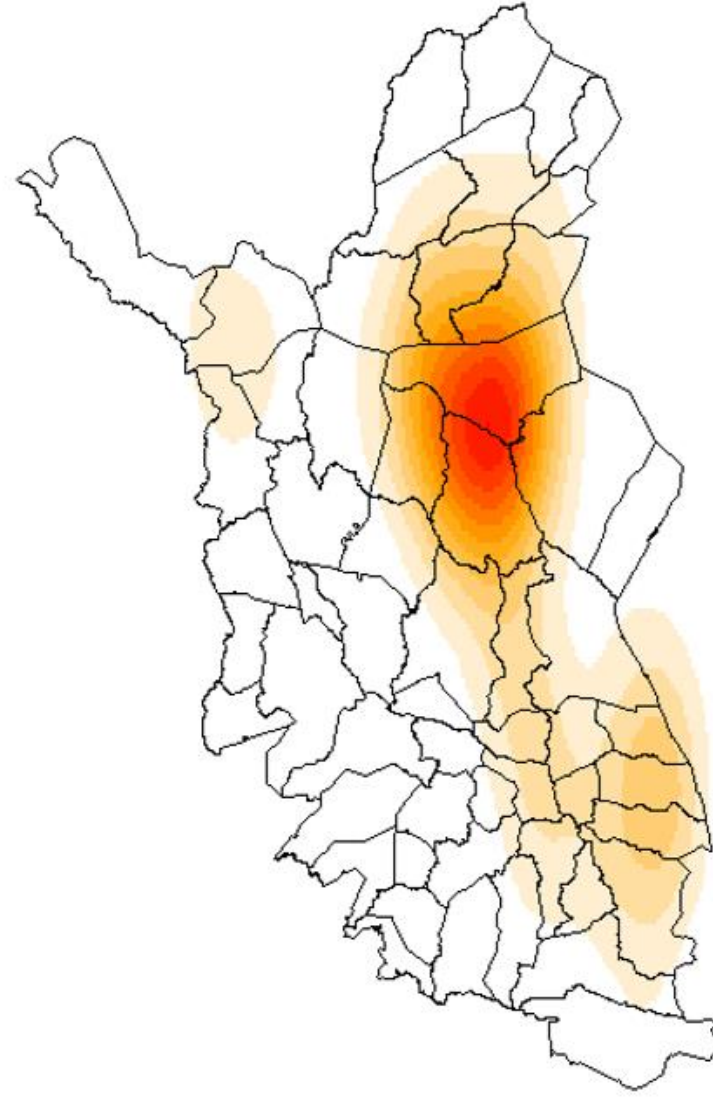
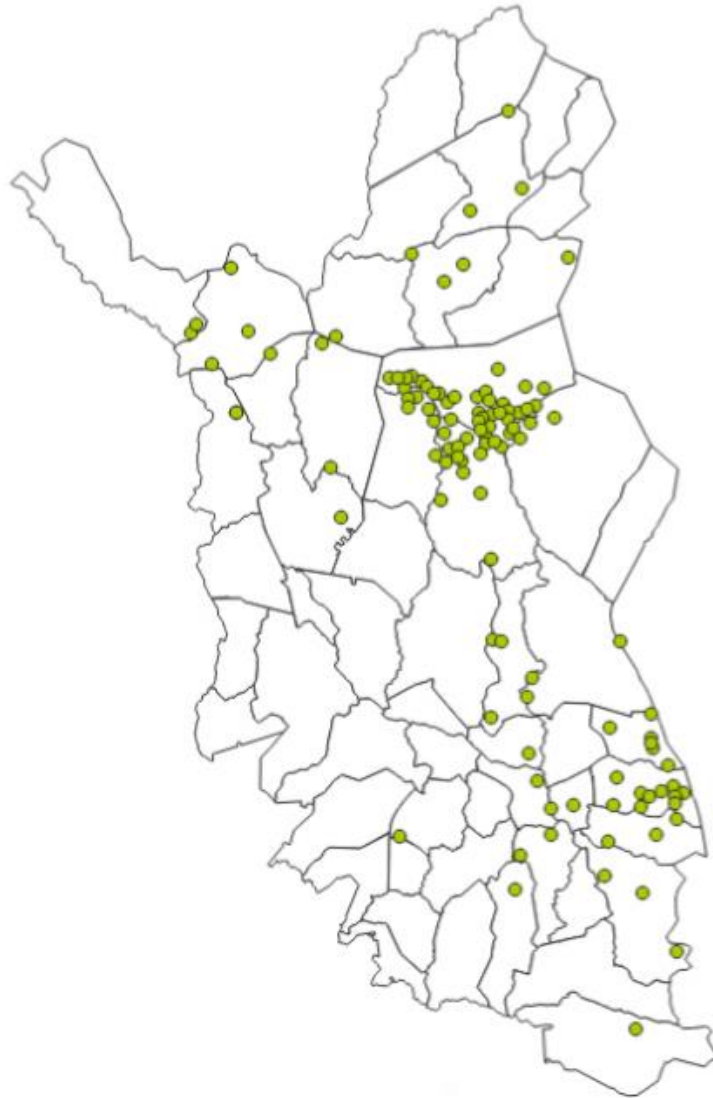
Kuva 10. Merikotkan tarkastetut reviirit, parit ja onnistuneet pesinnät Pohjois-Suomessa 1977–2019.

SUOMEN PALISKUNNAT 12/2015

Merikotkan reviirit

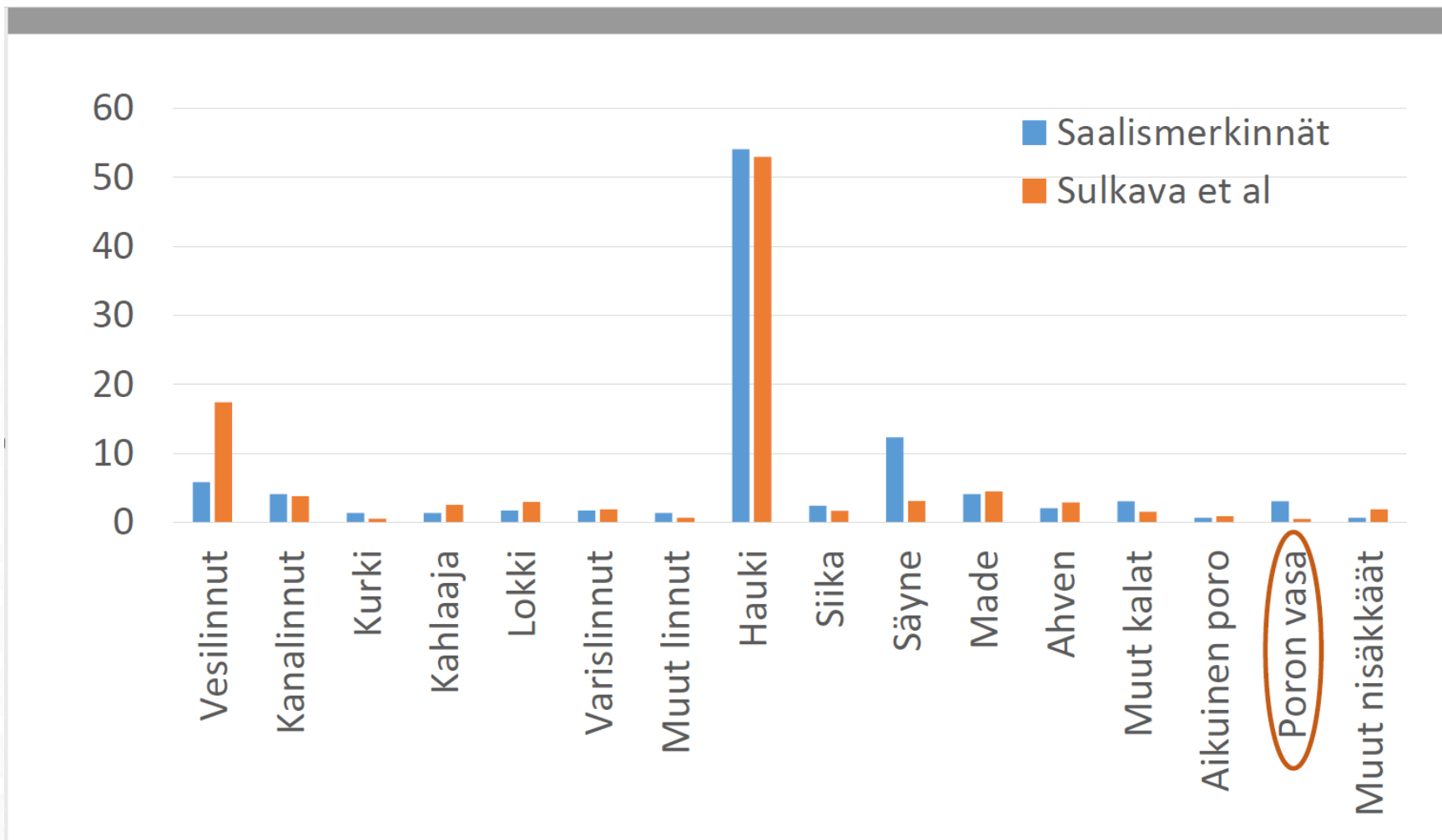

Merikotkan ravinto Lapissa

Saalislähteet

Vuodet	Lähde	Näytteiden lkm
1980-1990	Sulkava ym 1997	740
1992-2013	Ojala notes	288
2017-2018	Ekblad 2016	444
Yhteensä		1 472

- Huomiota kiinnitetty erityisesti poronvasan jäänteisiin

Camila Ekblad 2016 ref. S. Ojalan saaliskirjanpito (n = 292) ja Sulkava et al. (ref. S.Sulkava Ornis Fennica, n = 750)

Saalistusta vai raadonsyömistä?

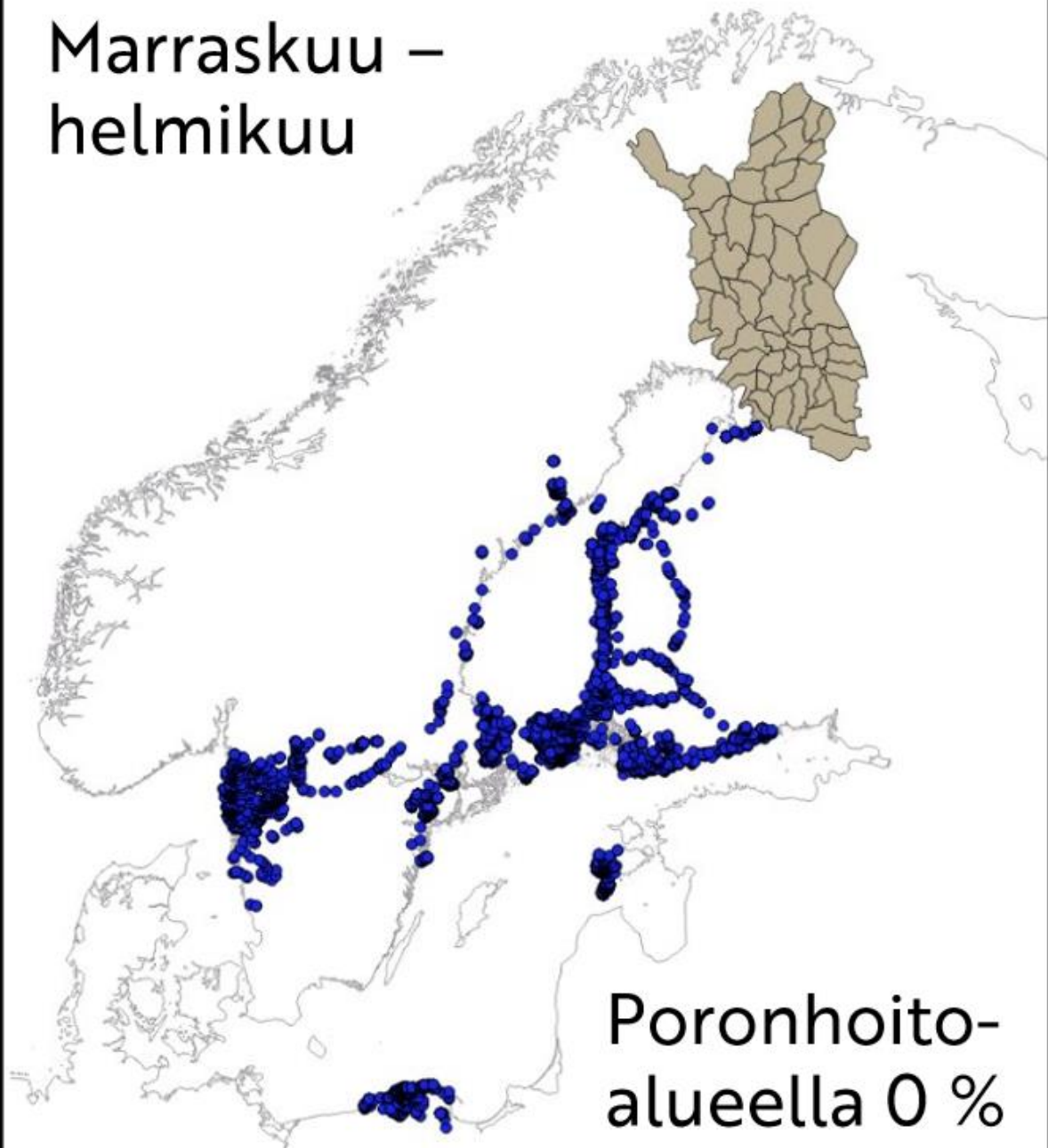
- Pesiltä löydettyjen sorkkien perusteella vähintään puolet vasoista ovat alle viikon vanhoja
- Vuonna 2017 vastasyntyneitä vasoja kuoli paljon kylmän kevään takia. Merikotkien pesiltä löytyi tällöin 9 vasaa
- Vuonna 2018, lämpimänä keväänä, vasoja ei kuollut, eikä ainoatakaan löytynyt merikotkien pesiltä
- Ruotsissa ollaan arvioitu, että muuten kuolleiden vasojen määrä on riittävä selittämään pesiltä löydetyt vasat
- Merikotka pystyy kuitenkin myös itse saalistamaan poronvasan

Nuorten merikotkien liikkuminen

- GPS-lähettimeasennettu 14 merikotkanpoikaselle 2009 –2014
- 3 edelleen toiminnassa
- Paikannuksia 2009-2018
- 149 703 paikannusta

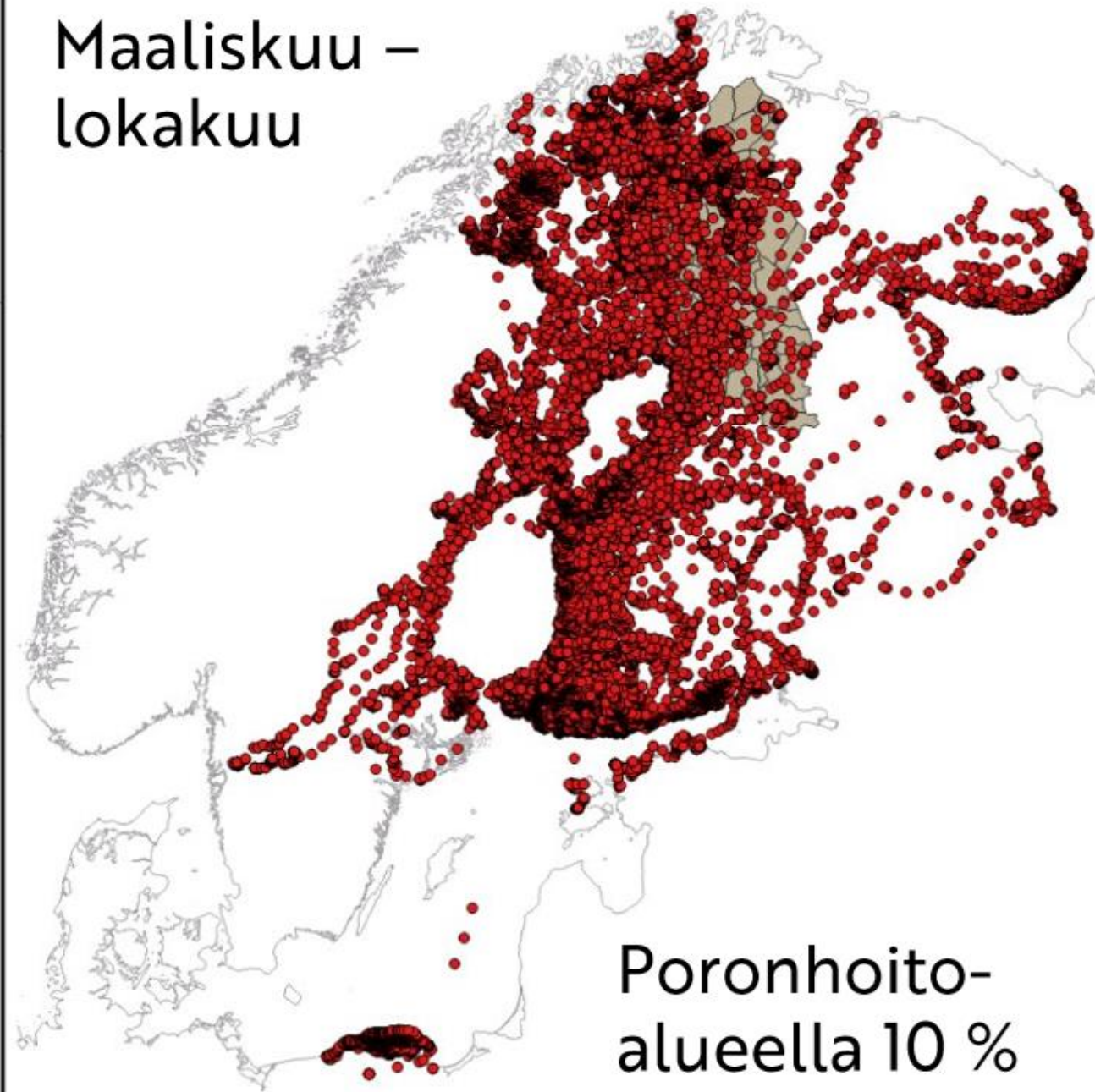

Marraskuu –
helmikuu

Poronhoito-
alueella 0 %

Maaliskuu –
lokakuu

Poronhoito-
alueella 10 %

Merikotkat suosivat

- avosoita sekä suon reunoja
- hakkuita ja harvapuustoisia metsiä
- vesistöjen läheisyyttä rinteitä

välttävät

- asutusta

Johtopäätökset

- Merikotkat syövät pieniä määriä poronvasoja. Eteläisellä poronhoitoalueella määrä on erittäin pieni, pohjoisessa hieman suurempi
- Nuoret merikotkat liikkuvat laajalti tunturissa. Ne hakeutuvat vesistöille ja suonreunoille, mutta liikkuvat myös alueilla, joilla voivat olla kiinnostuneita poroista
- Merikotkan merkitys porotalousvahinkojen aiheuttajana on erittäin pieni
- Merikotka ei saalista aikuisia poroja
- Merikotka syövät yhteensä 84 vasaa 120 000:sta (raatoja?) = 0,05 %